

DET REGIONALE PROSJEKTET "EN MER NÆRINGSVENNLIG REGION"

Prosjektet "En mer næringsvennlig region" er anbefalt av Rådet for Drammensregionen overfor regionens kommuner for politisk vedtak før sommeren 2011.

Det foreslås følgende vedtak i XXX kommune (sammenfallende forslag sendt til alle regionkommunene og til de styrende organer i næringslivets organisasjoner i Drammensregionen)

XXX kommune vedtar å tiltre det regionale prosjektet "En mer næringsvennlig region" med oppstart høsten 2011. Deltagelsen legger til grunn at det også er deltagelse fra de andre kommunene og fra næringslivets organisasjoner i Drammensregionen.

Denne behandlingen gjøres for å sikre god forankring og godt eierskap samt å synliggjøre at gjennom dette tiltaket samarbeider næringslivet og kommunene på beste måte.

Bakgrunn for saken – som kan brukes i saksfremlegg i kommuner og organisasjoner:

Næringslivets organisasjoner gir uttrykk for at de er opptatt av gode, felles rammevilkår, forutsigbarhet og å ha kommunene som aktive og serviceorienterte partnere. Rådet for Drammensregionen besluttet på dette grunnlag å etablere et prosjekt som skal se nærmere på hvilke faktorer som har betydning for at det lokale næringslivet skal blomstre.

Satsingen er sammenfallende med "Strategisk næringsplan for Drammensregionen 2005-2015", politisk vedtatt i regionens åtte kommuner. (Ligger inne i Strategisk plan for Drammensregionen 2008-2011). Arbeidet er avstemt med regionkommunene på rådmanns- og fagansvarlig nivå samt med næringslivets organisasjoner gjennom NHO samt Drammen Næringslivsforening på vegne av de lokale næringslivsforeninger og -råd.

- **Prosjektet ble vedtatt opprettet på regionrådets møte 16. april 2009 under sak 0021/2009: NÆRINGSVENNLIG REGION – RAMMER FOR ETABLERING AV PROSJEKT**
Enstemmig vedtak: Regionrådet godkjenner de fremlagte rammene for å etablere dette prosjektet innen Drammensregionen, og at Buskerud fylkeskommune og Vestfold fylkeskommune inviteres inn i styringsgruppen.

- **Realiseringen av prosjektet skjer nå ved vedtaket i regionrådet 18. mars 2011 i sak 0004/2011: DET REGIONALE PROSJEKTET EN MER NÆRINGSVENNLIG REGION**
Enstemmig vedtak: Prosjektet "En mer næringsvennlig region" anbefales iverksatt ihht fremlagt plan.

Rapporten er utarbeidet av prosjektgruppen, anbefalt av styringsgruppen, anbefalt av rådmannsutvalget i Drammensregionen og anbefalt av regionrådet før den nå går ut til kommunene for politiske behandling og vedtak.

Fremdriften videre, ihht vedtatt tempoplan, er å spisse iverksettelsen ved først å arbeide med punktene 1, 2 og 7.

- Tiltak for bedre byggesaksbehandling i kommunene
- Etablere felles regionalt service- og kontaktsenter for næringslivet, inkl. webportal

Regionrådet vil gå videre med disse to tiltakene gjennom ad-hoc arbeid:

- Det engasjeres en egnet byggesaksperson fra en regionkommune til å utrede/foreslå tiltak på byggesaksområdet.
- Det legges til regionrådets direktør å foreslå organisasjon, struktur og drift for servicekontoret.

Den videre oppfølging av prosjektet skjer løpende i regi av den enkelte kommune, eventuelt i samarbeid mellom kommuner, samt administrasjonen. Referansegruppe for oppfølging er regionens rådmannsutvalg.

Det er ikke satt av økonomiske midler fra regionrådet til dette prosjektet i 2011. Det forutsettes utviklet innen regionrådets økonomiske rammer i år. Det vil bli budsjettert midler til prosjektet i 2012 og senere, eventuelt også budsjettert med midler fra tredjeparter som Fylkesmannen i Buskerud og / eller Buskerud fylkeskommune.

Medlemmer av prosjektgruppen har vært:

Arne Hjort, Drammen Næringslivsforening (leder) Espen Horsrud / Personallhuset, Helge Mork / Mork & Partners, Hilde Thorud / Røyken Næringsråd, Tor Skaug / Nedre Eiker kommune og Kari Lien / Drammen kommune.

Medlemmer av styringsgruppen har vært:

Hans-Petter Christensen / Lier kommune (leder), Per Steinar Jensen / NHO Buskerud, Hans Petter Tonum / Drammen Næringslivsforening, Kim Louis Belaska / LO Buskerud, Arild Eek / Drammen kommune, Kjersti Bærug Hulbakk / Buskerud fylkeskommune, Magnar Simensen / Vestfold fylkeskommune og Dankert Freilem / Rådet for Drammensregionen.

Ekstern bistand / referanser har vært Knut Vareide og Hanna Storm / Telemarksforskning samt ulike personer i regionkommunene.

Prosjektkoordinator har vært Anne Lise Lervåg / Rådet for Drammensregionen.

Den nedenstående prosjektplanen er enstemmig anbefalt. NB 1: Pga forsinkelser i arbeidet er tidsplan for gjennomføring forskjøvet. NB 2: Siste side i prosjektplanen viser foreslått fremdrift i prosjektet.

Rapport fra prosjektet "En mer næringsvennlig region"

1 FØRINGER OG MANDAT

1.1. Bakgrunn for prosjektet

Næringslivets organisasjoner gir uttrykk for at de er opptatt av gode, felles rammevilkår, forutsigbarhet og å ha kommunene som aktive og serviceorienterte partnere. Rådet for Drammensregionen besluttet på dette grunnlag å etablere et prosjekt som skal se nærmere på hvilke faktorer som har betydning for at det lokale næringslivet skal blomstre.

Satsingen er sammenfallende med "Strategisk næringsplan for Drammensregionen 2005-2015", politisk vedtatt i regionens åtte kommuner. (Ligger inne i Strategisk plan for Drammensregionen 2008-2011).

Arbeidet er avstemt med regionkommunene og næringslivets organisasjoner.

På den tiden prosjektet ble opprettet kom Drammensregionen på henholdsvis første og andreplass i en rangering av de mest vellykkede regioner i Norge (2008 og 2009). I årets måling kom Drammensregionen på tredje plass.

For å kåre den mest vellykkede regionen blir regionenes rangering i NæringsNM og Attraktivitetsbarometeret for den siste treårsperioden lagt sammen. NæringsNM måler næringsutvikling og Attraktivitetsbarometeret måler attraktivitet som bosted.

Drammensregionens gode resultat skyldes i hovedsak god plassering på Attraktivitetsbarometeret. I NæringsNM er Drammensregionen på 14 plass ved siste kåring.

Drammensregionen har et samlet netto underskudd på nesten 14000 arbeidsplasser i 2009 (SSB kommunefakta). Forutsatt en befolkningsvekst på 40000 i Drammensregionens 8 kommuner samlet frem til 2030 vil denne veksten føre til et behov for ytterligere 20000 arbeidsplasser i samme periode. Regionen står foran store utfordringer på dette området.

1.2. Effektmål (lengre perspektiv)

- *Bidra til nyskaping og innovasjon for allerede etablerte bedrifter i regionen.*
- *Bidra til nyetableringer av bedrifter i regionen.*
- *Bidra til at næringslivet opplever gode felles rammevilkår i regionen.*

Prosjektet tar utgangspunkt i regionens konkurransefortrinn og muligheter. Prosjektet skal bidra til økt kvalitet og profesjonalitet både i kommunene og hos næringslivet. Prosjektet skal bidra til å nå målene innen næringsutvikling, jfr. regionens strategiske næringsplan og handlingsprogram for næringsutvikling.

1.3. Resultatmål

- Gjennomgå resultatene fra forprosjektfasen (spørreundersøkelse, bench-marking, NæringsNM) som grunnlag for å utarbeide en tiltaksplan som skal bidra til økt kvalitet og profesjonalitet både i kommunene og hos næringslivet.
- Utarbeide en prosjektrapport som konkretiserer en avtale med tiltaksplan mellom kommunene og næringslivet i regionen. Avtalen signeres av kommunene og næringslivets organisasjoner, NHO, DNF og næringsrådene i kommunene. Avtalen beskriver ønsket servicenivå i regionen, og foreslår tiltak og tidsangivelse for gjennomføring, både i kommunene og næringslivets organisasjoner. Rapporten behandles i regionrådets organer før den oversendes kommuner og næringslivets organisasjoner til behandling.

2. PROSJEKTORGANISERING

Rådet for Drammensregionen er prosjekteier. Prosjektorganisasjonen har vært som følger:

3. GJENNOMFØRING OG FREMDRIFTSPLAN

3.1. Forprosjekt:

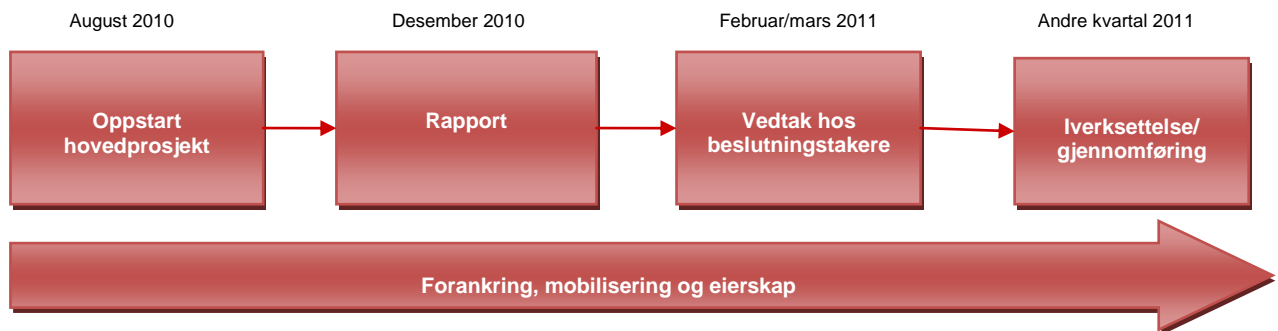
3.1.1. **Spørreundersøkelse som henvender seg til bedrifter i regionen.** En kvantitativ metode. Intensjon: Å undersøke bedriftenes holdning til sine lokale omgivelser og lokaliseringsbetingelser.

3.1.2. **Utarbeide en sammenlignende oversikt for regionens kommuner, bench-marking.** Intensjon: Å få en oversikt over hvilke kommuner som er spesielt gode på et område og dermed kan være modell for de andre. (Spørreundersøkelsen).

3.1.3. Erfaringsutveksling med regioner som topper den nasjonale rangeringen. (Nærings-NM). Intensjon: Gode råd fra regioner som har relevans for Drammensregionens (Størrelse og sammensetning.).

3.2. Hovedprosjekt

For å nå prosjektets mål vil følgende hovedaktiviteter gjennomføres innen et tidsperspektiv som følger:

4. SAKSBEHANDLING

Prosjektorganisasjonen har god forankring i regionens kommuner. Arbeidet med prosjektet vil derfor ikke bli behandlet løpende i rådmannsutvalget og i regionrådet, men ivaretas av prosjektorganisasjonen.

Prosjektplan inkludert handlingsplan forutsettes, etter vedtak i styringsgruppen, å føre til en forpliktende samarbeidsavtale mellom kommunene og næringslivet før tiltakene iverksettes.

Behandling i Regionrådet for Drammensregionen, regionens kommuner og næringslivets organisasjoner i samsvar med prosjektplanen.

5. HOVEDFUNN I SPØRREUNDERSØKELSEN

På bakgrunn av Telemarksforskings rapport "Næringsmonitor for Drammensregionen 2010" defineres følgende 10 hovedutfordringer basert på viktighetsscore kontra tilfredshetsscore, det vil si at viktigheten oppfattes som stor og tilfredsheten som lav.

Næringsarbeid:

- God forståelse for bedriftenes situasjon
- Evne til nettverksbygging mellom bedrifter
- Faglig kompetanse i næringsapparat
- Evne til å arbeide for gode rammebetingelser
- Evne til å drive lobbyvirksomhet overfor sentrale myndigheter

Kommunale tjenester:

- **Behandling av byggesøknader**
- **Behandling av reguleringsplaner**
- **Servicenivå i teknisk etat**
- **Generelt servicenivå i kommunen**

Generelle lokaliseringsbetingelser:

- **Positiv profilering og markedsføring av kommunen/regionen**

Alt i alt var flertallet av bedriftene fornøyd med hvordan deres kommune tilfredsstillte de lokaliseringskrav bedriften har. De fleste ville også anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i sin kommune. Få anser imidlertid kommunen som en støttende faktor av sin bedrift.

Størst misforhold mellom tilfredshet og betydning var det for evne til å arbeide for gode rammebetingelser og god forståelse for bedriftenes situasjon.

Av kommunenes tjenester var bedriftene minst fornøyd med behandling av reguleringsplaner, behandling av byggesøknader og generelt servicenivå i kommunene.

Spørsmålene er også analysert kommunevis. Bedriftene er stort sett opptatt av de samme forholdene i hver kommune, men skiller seg noe fra hverandre når det gjelder tilfredshet.

6. PROSJEKTGRUPPENS VURDERINGER

Drammensregionen har et samlet netto underskudd på nesten 14000 arbeidsplasser i 2009 (SSB kommunefakta). Forutsatt en befolkningsvekst på 40000 i Drammensregionens 8 kommuner samlet frem til 2030 vil denne veksten føre til et behov for ytterligere 20000 arbeidsplasser i samme periode. Regionen står foran store utfordringer på dette området.

Regionen skal hele tiden utnytte best mulig all ny kunnskap, nye verktøy mm, som er resultat av forskning/utvikling, samarbeidsfora/prosjekter, herunder også felles areal- og transportplan i regi av Buskerudbyen.

Prosjektgruppen har gjennomført flere møter hvor man har gått inn på de forskjellige forbedringsområdene med formål å finne frem til tiltak som kan danne grunnlag for konkrete forbedringer både på kommunenivå, regionalt nivå og hos næringslivet selv.

Arbeidet i prosjektgruppen er utført på et overordnet nivå. Det betyr at vi ikke har gått ned i enkeltutfordringer hos de enkelte kommuner. Det er beskrevet tiltak og prosess, kommunene må selv ta ansvar for gjennomføringen av tiltak som skal føre til en mer næringsvennlig kommune.

Prosjektgruppen lanserer noen oppgaver under felles nettside og regionalt utviklingscenter.

6.1. TILTAK PÅ OMRÅDET NÆRINGSARBEID

6.1.1. Regionalt utviklingssenter for næringslivet "En inngang".

Det lokale næringslivet har eksplisitt kommet med ønske om å etablere et regionalt utviklingssenter for næringslivet med en sentral og lett tilgjengelig plassering.

Et regionalt utviklingssenter for næringslivet vil være et kontaktpunkt som gir full oversikt over informasjon om regionen, spesialdesignet for næringslivets behov. Dette bør også sees i sammenheng med forslaget om å etablere en regional nettportal for næringslivet.

Regionale utviklingskontor for næringslivet finnes i mange fasonger, fra det enkle til det mer komplekse. Her kan nevnes Bergen Business Region og Greater Stavanger.

Prosjektgruppen har ikke vurdert de ulike modellene.

Prosjektgruppen har sett for seg noen oppgaver som med fordel kan plasseres inn i et regionalt utviklingssenter:

- Bistå næringslivet i søknadsprosedyrer mot kommunene
- Utarbeide informasjonsmateriell for næringslivet
- Ansvar for egen nettportal for næringslivet i regionen
- Informasjon om kommunale planer/arealplaner av betydning for næringslivet
- Videreutvikle og synliggjøre møteplasser
- Administrere kompetansehevingstiltak, ulike kurs og utdanninger i samarbeid med regionens utdanningsinstitusjoner
- Koordinere utvikling av kvalitetshåndbøker, herunder også elektroniske utgaver
- Videreutvikle felles regional kommunikasjonsstrategi. Dra veksler på de som er gode!
- Forestå etablererveiledningen i vid forstand i regionen
- Utvikle bransjerettede nettverk i samarbeid med næringslivet
- Sørge for kompetanseheving regionalt og i den enkelte kommune

6.1.2. Utforme felles nettportal for næringslivet i regionen

Hovedansvaret for nettportalen må ligge på det regionale utviklingssenteret. I en egen nettportal vil kunnskap om det offentlige og det allerede eksisterende lokale næringslivet gjøres tilgjengelig på en enkel måte.

Det er mulig å begynne "i det små" raskt, og videreutvikle under marsjen. I første omgang enkelt med å lage linker til aktuelle sider.

Eksempler på innhold i en nettside:

- Informasjon om regionen
- Næringsanalyse, som informasjon til potensielle etablerere.
- Kommuneplaner, delplaner, reguleringsplaner via link til hver kommune eller felles for regionen
- Synliggjøre næringsarealer
- Linker til aktuelle sider
- Synliggjøre regionenes kompetanse blant bedrifter og arbeidstagere. Informere om regionens utdanningsinstitusjoner
- Kvalitetshåndbøker og veiledere, inkludert de vanligste spørsmål og svar
- Mulighet for elektronisk kommunikasjon interaktivt, slik en del kommuner og andre instanser har iverksatt (E-dialog)

6.1.3. Felles kjøreregler for det offentlige i planprosessen

Vestfold fylke har gjennom mange år utviklet en prosedyre, "Vestfolds lille grønne" som har vist seg å gi mer strømlinjede flytende planprosesser. Vi foreslår at Buskerud fylkeskommune anmodes om å ta ansvar for å initiere et møte der spørsmålet settes på agendaen.

6.2. TILTAK FOR OMRÅDET KOMMUNALE TJENESTER

Dette er tiltak som hver kommune skal gjøre noe med alene eller sammen med andre. Dialogmøter i regionkommunene mellom det lokale næringslivet og saksbehandlere fra kommunen har underbygget tiltakene som her er foreslått.

6.2.1. Kvalitetshåndbøker for byggesaksbehandling og arealplanlegging

Noen av kommunene er gode på dette. Samarbeid på tvers gir kompetanseoverføring fra en kommune til en annen

6.2.2. Utarbeide veiledere som omhandler prosess og elementer i byggesaksbehandlingen

6.2.3. Kommuneplaner, delplaner, reguleringsplaner gjøres tilgjengelig på nett, linkes til felles regional web.

6.2.4. Egen næringslivskoordinator i hver kommune

6.2.5. Enkle byggesaker behandles over disk

6.2.6. Kvalitetssikre tilgjengelighet ved å styrke 1. linjetjenesten

6.2.7. Link på hjemmesiden mot en regionalt utviklet side

6.2.8. Arrangere dialogmøter som kompetansehevende tiltak

6.2.9. Kompetanseprogram for byggesak i alle regionens kommuner

6.3. TILTAK PÅ OMRÅDET GENERELLE LOKALISERINGSBETINGELSER

Profilering og markedsføring av kommunen/regionen

Profilering og markedsføring handler i stor grad om å bygge innhold i begreper, enten det handler om varer og tjenester eller som i dette tilfelle en region. Alt som kan støtte opp om det inntrykket vi ønsker å skape: En næringsvennlig region vil være gode tiltak i denne sammenheng. For å skape/tiltrekke oss de arbeidsplassene vi sårt vil trenge i årene fremover vil vi være avhengig av et godt omdømme. Det skal bli naturlig å tenke på Drammensregionen som et førstevalg!

6.3.1. En regional nettportal, ref. pkt. 6.1.2

En regional webportal for næringslivet vil være med på å tydeliggjøre den næringsvennlige regionen, Drammensregionen.

Regionen profileres via nettportalen som tilgjengelig og attraktiv for etablere. Det vil blant annet være lettere å synliggjøre næringsarealer i regionen og en tjeneste som e-dialog være et signal på en fremtidsrettet region.

6.3.2. Videreutvikle kommunikasjonsstrategien for regionen

Det er viktig å synliggjøre suksesshistoriene, det kan gjøres på en felles webside. Jobbe med holdninger, satse regionalt, ikke bare som enkeltkommuner. "Næringslivet kjenner ingen kommunegrenser".

7. TIDSPLAN FOR GJENNOMFØRING

	Tiltak	Oppstart	Ansvar	Kostnad
1.	Utredning av et regionalt utviklingscenter for næringslivet, inkl. webportal	Første halvår 2011	fellestiltak finansielt	Anslått kostnad kr 200.000
2.	Utvikle felles kompetanse-utviklingsprogram / byggesak	Første halvår 2011	Regionalt	Ca. kr 100.000
3.	Felles kjøreregler for det offentlige i planprosessen	Første halvår 2011	Buskerud Fylkeskommune?	
4.	Utvikle kvalitets håndbøker for saksbehandling		Kommunene	Egne ressurser
5.	Tilrettelegge for å legge alle planer på nett		Kommunene	Egne ressurser
6.	Egen næringslivs koordinator i hver kommune	Første halvår 2011	Kommunene	Egne ressurser
7.	Enkle byggesaker behandles over disk	Første halvår 2011	Kommunene	Egne ressurser
8.	Kvalitetssikre tilgjengelighet ved å styrke 1. linjetjenesten	Første halvår 2011	Kommunene	Egne ressurser
9.	Arrangere dialogmøter som kompetansehevende tiltak	Noen kommuner i gang	Kommune/ næringsliv	Egne ressurser
10.	Bransjevise nettverk, videreutvikles	Pågående	Næringsråd og NHO	
11.	Videreutvikle eksisterende møteplasser	Pågående	Alle	
12.	Generelle kompetansehevingstiltak		Alle	

- Alle kommunale og regionale tiltak statusrapporterer til Rådet for Drammensregionen to ganger årlig – pr 30.06 og 30.12.